

DR. BUJDOS IVÁN ÁKOS*

Fejtegetések a rablás bűncselekményének rendbeliségéről – rövid kitérővel a folytatólagos egység megállapításának bírói gyakorlatára

Előjáróban

A társadalom szerkezete és az ember alaptermészete miatt a vagyon elleni bűncselekmények mindig is a legtöbbet megvalósított tényállások közé tartoztak. Jelen cikk tárgyául ugyanakkor egy olyan, igen súlyos delictum szolgál, amelyet a benne megtalálható erőszakos elem mintegy kiemel a többi vagyon elleni – és vagyon elleni erőszakos – bűncselekmény közül.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: új Btk.) XXXV. fejezetét a jogalkotó külön a „vagyon elleni erőszakos bűncselekmények” kategóriájának szentelte, elődjénél tökéletesebben érvényre juttatva ezzel a kódex Különös Részének védett jogi tárgyak szerinti felépítési elvét.¹ A rablás tehát erőszakos és vagyon elleni bűncselekmény egyaránt, komplex védett jogi tárgya a társadalom, a közösség vagyoni viszonyait – ezen belül a birtoklás, illetve a tulajdon törvényes rendjét –, és a személy cselekvési, akarati szabadságát.²

A fejezeti beosztáson kívül azonban az új kódex

* doktorandusz, PPKE JÁK

¹ A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) Különös Része is védett jogi tárgyak szerint épült fel, azonban e rendezőelv alól akadtak kivételek. Ilyen kivételes bűncselekmény volt többek között a ma már külön fejezetben található rablás, kifosztás, zsarolás és önbíráskodás. E négy tényállás a vagyon elleni bűncselekmények között foglalt helyet, amely elhelyezés tulajdonképpen jogalkotói állásfoglalásnak is tekinthető a vagyoni jelleg kidomborítása mellett. Ezzel az állásponttal a jogalkotó láthatóan szakított az új Btk. esetében annyiban, hogy a vagyoni jelleg mellé mintegy felemelte a személy sérthettségét is.

² Dr. Vaskúti András: A vagyon elleni erőszakos bűncselekmények (XXXV. Fejezet). In: *Új Btk. kommentár. 7. kötet, Különös Rész*. (Főszerk.: Dr. Polt Péter) Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2014. 9.

nem hoz érdemi nívumot a témában,³ és a bírói gyakorlat, illetve a Kúria jogegységesítési tevékenysége sem érintette a vizsgált tényállást. Az elemzés szempontjából mindez szerencsésnek mondható, mivel így továbbra is felhasználhatók a régi Btk. alapján hozott bírósági határozatok, illetve jelen cikk által vázolt problémára rávilágító irodalom sem vált meg jogtörténetté.⁴ A jogrend szempontjából ugyanakkor a helyzet korántsem ennyire szerencsés, mivel az alant kifejtésre kerülő probléma érdemi változás hiányában továbbra is fennállni látszik.

Jelen cikk a rablás rendbeliségén kívül foglalkozik még a problémához kapcsolható folytatólagos egy-

ség megítélésének gyakorlatával is, továbbá érint bizonyos megkerülhetetlen halmazati és elhatárolási kérdéseket is.

1. A rendbeliség problémájáról

A rablás rendbeliségének kérdésében a Legfelsőbb Bíróság – 2012. január 1-jétől Kúria – egyes eseti döntései egymásnak ellentmondóak, és mivel az ítéletek időrendi sorrendje nem határozza meg azok értékét, illetve a figyelembevételükre nem ad iránymutatást – tehát a későbbi, ellentétes döntés nem írja fölül a korábbi, illetve az időben megelőző döntéstől el lehet érni –, jogegységi döntés pedig e tárgykörben még nincs, ezért ki kell mondani, hogy az ítélkezési gyakorlat ehelyütt egységesítésre szorul. Deák Zoltán szerint az egység és a többség elhatárolásának a rablásnál érvényesített elvei nem fogadhatók el általános rendező elvként, mivel nem nyújtanak megoldást minden esetre, illetve a bírói gyakorlatban sem érvényesülnek következetesen.⁵ A személyiségi és vagyoni jogokat sértő bűncselekmények esetében a sértettek számára kiemelkedő jelentősége van, miszerint az ítélkezési gyakorlat általában azt az elvet követi, hogy több

³ Apróbb szövegváltozások voltak ugyan, de ezek a jelen elemzés szempontjából irrelevánsak.

⁴ Mivel a példaként hozott esetek döntő többsége, illetve az irodalom nagy része a régi Btk. alapján íródott – noha továbbra is felhasználható –, ezért a jobb érthetőség kedvéért a cikk tartalmazza mind az új Btk., mind a régi Btk. jogszabályi hivatkozásait.

⁵ Deák Zoltán: A rablás rendbelisége a bírói gyakorlat (görbe) tükrében. *Magyar Jog* 52. évfolyam, 10. szám, 2010. 618.

sértett sérelmére ugyanazon vagy több elkövetési magatartással véghezvitt cselekmény annyi rendbeli bűncselekmény megállapításához vezet, ahány sértettet a cselekmény érintett.⁶ A bíróság kétrendbeli rablást állapított meg akkor, amikor az elkövető a két gyermekkorú sértettet bántalmazta, és mindkettőjüktől írószereket vett el.⁷ A rablási cselekményt két sértett sérelmére követték el, ezért bűnhalmazat létesül. Ebben az esetben az elkövető az erőszakot azzal szemben alkalmazta, akitől a dolgot elvette, ezért a sértett személye nem lehet igazán kérdéses. A probléma ott vetődik föl inkább, ahol a megszerezni kívánt dolog tulajdonosa, birtokosa és az erőszakkal, illetve fenyegetéssel illetett személy különbözik.⁸⁹

Abban az esetben, amikor két elkövető kirabolt egy idős házaspárt, egyikük megölte az idős, beteg aszszonyt, a másik pedig mindezt megelőzően őt bántalmazta, majd a férj ellen is erőszakot alkalmazott, a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az elsőrendű vádlott cselekménye nyereségvágyból elkövetett emberölés, míg társa rablást követett el. Ez az adott helyzetben egyrendbeli bűncselekmény, ugyanis a rablás annyi rendbeli, ahány személy ellen az elkövető erőszakot vagy fenyegetést alkalmaz, azonban itt közös tulajdonban lévő dolgok kerültek elvétele, ezek eltulajdonítás végett való elvétele pedig egyrendbeli vagyon elleni bűncselekményt valósít meg, függetlenül a résztulajdonosok számától. Ezek szerint csupán egy vagyon károsodott, így a rablás teljes tényállása csupán egy személlyel szemben teljes.¹⁰

Ezzel az esettel kapcsolatban felvetődhet egy olyan alternatív értelmezési lehetőség, miszerint a közös tulajdon eszmei hányadok szerint meghatározott jogközösség,¹¹ amelynek esetében a társtulajdonosok egyformán rendelkeznek a tulajdonosi részjogosultságokkal, mindannyian tulajdonosok, így nem csupán a rablás eszközcselekménye valósult meg mindkét sértetten, hanem mindkettőjük tulajdonjoga sérült a cselekmény által, függetlenül attól, hogy egy vagyonról van szó. A cikk írójának véleménye az, hogy a teljes tényállás megvalósulni látszik ebben az esetben.

Az előbbi esetnek ellentmond a BH 1996.352., amelyben a két elkövető egy család házába tört be úgy, hogy mind a három családtagot bántalmazták, a két idős szülőtől pedig közös tulajdonban álló dolgot vettek el, míg a fiuktól annak zsebében lévő pénzét. Az előző eset logikáját követve ez kétrendbeli rablás lenne, azonban itt a Legfelsőbb Bíróság háromrendbeli bűncselekményt állapított meg, kifejtve, hogy a rablás annyi rendbeli büntettként minősül, ahány személlyel szemben alkalmazott erőszak vagy fenyegetés útján az elkövető tőlük a tulajdonukban (vagy birtokukban)

levő ingóságot jogtalan eltulajdonítás céljából elveszi, azaz ahány személlyel szemben a rablás törvényi tényállása teljes egészében megvalósul.

Egy harmadik álláspontot képvisel egy 1995-ben publikált eset, amelyben két elkövető támadott a sértettre és társára. A sértettől pénzt vettek el és menekülni próbáltak, amikor a sértett és jelen lévő barátja ezt megpróbálták megakadályozni. Ekkor került elő a két gáz-spray, majd a két fegyvernek látszó tárgy. A bíróság kimondta, hogy nincs szó kétrendbeli rablásról, mivel a bűncselekmény vagyon elleni, így az az elv érvényesül, hogy annyi rendbeli rablás jön létre, ahány sértett vagyoni jogának a sérelmére valósult meg a bűnös tevékenység.¹²

A bírói gyakorlat szerint a rablás egyrendbeli akkor is, ha valaki egy személlyel szemben alkalmaz erőszakot, de a sértettől több személy tulajdonában álló dolgokat vesz el.¹³ Itt elvi érveléssel mondta ki a bíróság, hogy a rablás sértettje az, akivel szemben az elkövető a nála levő dolog vagy dolgok megszerzése végett erőszakot vagy fenyegetést alkalmaz, tehát akivel szemben a tényállás teljes mértékben megvalósul. Figyelmen kívül marad az a körülmény, hogy az adott dolgok több személy tulajdonában álltak.¹⁴

Nem tud egyetérteni ugyanakkor a cikk írója Deák Zoltán álláspontjával, miszerint a bírósági fogalom meghatározás szerinti sértettéről – tehát olyanról, akivel szemben a teljes tényállás megvalósul – nem lehet beszélni az alábbi esetben. Egy fiatal pár a parkban sétál este, és egy férfi lép hozzájuk a lány nyakláncát követelve, de a fiú a barátnője védelmére kel, mire a támadó ököllel arcul üti – és ezzel harcképtelenné teszi –, a lány pedig átadja a láncot.¹⁵ Deák szerint az erőszakot, illetve fenyegetést elszenvető személy itt nem azonos a dolog birtokosával. A cikk írójának megállapítása azonban az, hogy a lány ugyan nem állt az erőszak hatása alatt, de a tettes magatartása olyan súlyos és azonnali hátrány bekövetkezésével fenyegette, hogy benne komoly félelem alakult ki. Ezek alapján vele szemben a teljes tényállás megvalósult.

Logikailag valójában mindenképpen kell lennie valakinek, akitől elveszik a dolgot, a valakitől való elvétele pedig olyan személyt feltételez, akinél a dolog van, azaz legalább birtokost. A fenti, hipotetikus eset alapján ugyan nem erőszak hatása alatt állótól történik az elvétel, azonban a társ ellen tanúsított erőszak betudható fenyegetésnek. A megtörtént esetekben pedig olyan nem történt – és logikailag, életszerűen nem is eshet úgy –, hogy valakivel szemben erőszakot vagy kvalifikált fenyegetést alkalmaztak, és valaki mástól veszik el a dolgot, olyan személytől, akire a történetek nem voltak kvalifikált fenyegetés szintjén lévő hatással. Ezért nem ért egyet a cikk írója Grósz Anita álláspontjával, amely szerint az erőszakot, fenyegetést nem okvetlenül a dolog birtokosa, tulajdonosa ellen alkal-

⁶ 43. BK vélemény

⁷ BH 1984.391.

⁸ Deák i. m.: uo.

⁹ Ennek a problémának a logikai buktatójáról lásd Grósz Anita álláspontjának kritikáját a következő oldalon.

¹⁰ BH 2001.458.

¹¹ Kolosváry Bálint: A dologi jog általános tanai. In: *Magyar Magánjog*. Grill Károly Könyvkiadóvállalata, Budapest, 1942. 116.

¹² BH 1995.324.

¹³ BH 1992.563.

¹⁴ Hasonlóképp lásd BH 1996.244.

¹⁵ Deák: i. m. 619.

mazzák, sőt, az is lehetséges, hogy ez utóbbiak nincsenek is jelen a bűncselekmény elkövetésekor.¹⁶ Valakitől ugyanis el kell venni a dolgot, ez pedig szükségszerűen possessor, és nem lehet közömbös. A cikk írójának véleménye szerint az előbbi okfejtés alapján az új Btk. kommentárjának érvelése sem helytálló, mivel az példaként egy olyan esetről ír, amelyben a személy elleni és a vagyon elleni cselekmény sértettje azért válik el, mert az elkövető a házaspár egyik tagjára fegyvert fog, míg letépi a másik nyakláncát.¹⁷ A példa egyébként hasonlít a Deák Zoltán által hozott, fentebb leírt fiktív esethez, és a cikk írójának véleménye pedig az ott leírtakkal azonos.

A Legfőbb Ügyészség 2002-es, rablással kapcsolatos Összefoglaló Jelentése¹⁸ két álláspontot különböztet meg. Az első, és a vizsgálat tapasztalatai alapján egyelőre többséginek tekinthető álláspont szerint a rendbeliség kizárólag a sértett vagyoni érdekek számához igazodik. Egyes főügyészségek és bíróságok az egység, illetve többség kérdésében nem veszik figyelembe az erőszakkal vagy fenyegetéssel érintett személyek számát. Már az új Btk. hatálybalépése előtt erősödésnek indult az a – meggyőzőbbnek is tűnő és az új kódex által meg is erősített – dogmatikai álláspont, amely szerint a rablás jogi tárgya kettős: a vagyon biztonsága és a cselekvés szabadsága. Ezek a tárgyak egyenrangúak, ezért sértettnek kell tekinteni mind az erőszakot vagy fenyegetést elszenvedett személyt, mind pedig a vagyoni érdeksérelem alanyát is. A második esetben a sértett jogi személy is lehet.¹⁹

A jelentés kihangsúlyozza továbbá, hogy az igazi problémát az okozza, ha több természetes személlyel szemben alkalmazott erőszak vagy fenyegetés egy személy uralma alatt álló dolgok megszerzését célozza, illetve fordított esetben. Ilyenkor ugyanis a sértettek számához igazodóan megállapított rendbeliség a kétszeres értékelés tilalmába ütközne, ezért a sértettek száma mellett az elkövetési magatartásnak is döntő jelentősége van a rendbeliség kérdésének eldöntésében. A rablás elkövetési magatartása kétmozzanátú, ezek pedig egy másik felfogás szerint – figyelemmel a védett jogtárgyak egyenrangúságára is – a törvényi tényállás megállapíthatóságának elengedhetetlen és egyenértékű feltételei. Emiatt többrendbeli bűncselekmény csak e kettős követelmény megléte esetén van lehetőség, tehát akkor, ha az erőszakot vagy fenyegetést elszenvedett személyek mindegyike vagyoni sérelmet is elszenvedett a cselekmény eredményeként, illetve ha az elkövető szándéka átfogta ezt.²⁰

A főnti példákat összegezve kijelenthető, hogy a

többrendbeli rablás-bűncselekménynek logikailag többféle alapja lehet a bírói gyakorlat szerint.

A többség megjelenhet az eszközcselekmény és a célcselekmény oldalán, de az elkövetési tárgy tulajdoni helyzetében is. A cikk írójának határozott véleménye az, a rablás lopási eleme részben determinálja a rendbeliséget, ugyanis a rabláson kívüli, önálló lopás és a rabláson belüli lopás rendbelisége nem lehet különböző. Mivel a lopás rendbeliségének megállapítására a sértettek száma irányadó,²¹ a sértett pedig az, akivel szemben teljes mértékben megvalósul a tényállás, a rablás rendbeliségének determinációja is ehhez kell, hogy igazodjon.

Ezek szerint többrendbeliség akkor áll fenn, ha több személyt kényszerít az elkövető, és mindegyikük vagyoni joga sérül, a konkrét dolgok számától függetlenül. Ekként a közös tulajdonban álló dolog elvétele akkor minősül többrendbeli rablásnak, amennyiben több tulajdonossal szemben alkalmaznak erőszakot vagy fenyegetést.²²

Ugyanígy többrendbeliségről lehet beszélni abban az esetben, amikor az elkövetők több postahivatalt rabolnak ki ugyanannak a jogi személynek a sérelmére, ezen alkalmakkor pedig több természetes személy ellen alkalmaznak erőszakot, illetve kényszerítenek.²³ Ha tehát az elkövető több, térben és időben elkülönülő cselekménnyel ugyanazon személy vagyoni jogát sérti, de a konkrét esetekben a rablási erőszakot különböző természetes személyek ellen alkalmazza, az elkövetési magatartások számához igazodik a bűncselekmény rendbelisége.²⁴

Deák véleménye szerint a jelenlegi sértett-fogalom nem alkalmas a rablás rendbeliségének helyes megállapítására, mindazonáltal kifejti, hogy továbbra is vizsgálni kell a sértettek számát. Megoldási javaslatként hozza, hogy e körben a passzív alany tudományos fogalmának gyakoribb használata sokat segítené az egyértelművé tételében, méghozzá annak párhuzamos eldöntésével, hogy a rablás bűncselekményének tulajdon, vagy személy elleni komponense a hangsúlyosabb. Az eszközcselekmény prioritizálása esetében a passzív alanyok száma alapján alakulhat a rendbeliség, míg a célcselekmény előtérbe állításával a sértettek száma lehet a kiindulási alap.²⁵ Jelen cikk írójának véleménye e körben az, hogy a rablás tényállása a 2012-es magyar kódexben külön fejezetben, a vagyon elleni erőszakos bűncselekményeknél helyezkedik el, ami annyiban tükrözi a jogalkotó hozzáállását e kérdéshez,

¹⁶ Grósz Anita: *A rablás rendbeliségének megítélése a bírósági gyakorlatra is tekintettel*. *Ügyészek lapja*. 18. évfolyam, 5. szám, 2011., 18.

¹⁷ Vaskúti: i. m. 10.

¹⁸ BF. 302/2002. Összefoglaló Jelentés a rablás büntetvényének minősített esetei miatt indított ügyekben folytatott vádképviseleti tevékenység vizsgálatáról. Készítette: Dr. Ettigné dr. Rumpler Gertrúd (a továbbiakban: Összefoglaló Jelentés)

¹⁹ Összefoglaló Jelentés 10.

²⁰ Összefoglaló Jelentés 10–11.

²¹ A régi Btk. kommentárja szerint a lopás rendbelisége a sértettek számától függ. [A Büntető Törvénykönyv magyarázata. Szerk.: dr. Varga Zoltán. Budapest: CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., 2009. (a továbbiakban: régi Btk. Kommentár) 1360.] A hatályos kódex magyarázata mindezt megerősíti, kiemelve, hogy az ítélkezési gyakorlat e körben töretlen. [Dr. Csák Zsolt: *A vagyon elleni bűncselekmények* (XXXVI. Fejezet). In: *Új Btk. kommentár. 7. kötet, Különös Rész*. (Főszerk.: Dr. Polt Péter) Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2014. 71.]

²² Ide csatornázható be a cikk írójának BH 2001.458. számú esethez fűzött magyarázata (lásd fentebb).

²³ BH 1999.148.II.

²⁴ A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bf. I. 2166/2001/12.

²⁵ Deák: i. m. 621–622.

hogy a régi Btk.-hoz képest a vagyoni viszonyok rendje (lopási elem) mellett a törvény szerkezeti felépítése alapján már a személy sérthetlensége (kényszerítési elem)²⁶ is nevesítve szerepel védett jogi tárgyként. Ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy az új kódex kommentárja továbbra is vagyoni elleni bűncselekményként kezeli a rablást, amikor leírja, hogy a vagyoni elleni bűncselekmények három fejezetben kerültek kifejtésre: vagyoni elleni erőszakos, vagyoni elleni és szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmények cím alatt.²⁷ Jelen cikk írója Deák Zoltánnal egyetért abban, hogy az eszközcselekmény dominanciáját erősíti viszont az értékhatárokra alapuló szabálysértési és vétségi alkalmazat hiánya – tehát az, hogy lopás esetében 1 forint elvétele szabálysértést valósít meg, míg ugyanakkora összeg rablás keretében történő megszerzése már büntett.²⁸

2. Eltérő nézetek a folytatólagos egység megállapítása tekintetében

A rendbeliség problematikájához logikailag becsatornázható folytatólagos egység tekintetében szintén eltérő nézetek jelentek meg a jogalkalmazásban.

A Fővárosi Főügyészség illetékességi területén a bíróságok folytatólagosan elkövetett rablást állapítottak meg, amikor az elkövető ugyanazon bank sérelmére, rövid időközönként, egységes elhatározással követte el a fegyveres rablásokat. Komárom-Esztergom megyében ugyanakkor az egyik bíróság ezt mellőzte, amikor az elkövetők több alkalommal folyamatosan kényszerítették vagyontárgyai átadására a sértettet, tőlük való félelmét kihasználva. A bíróság azzal indokolta álláspontját, hogy a rablás elkövetési magatartása ingó dolog azonnali átadására irányul, ezért a folytatólagos egység itt fogalmilag kizárt. Ez a megállapítás ellenkezik a vagyoni elleni bűncselekmények tekintetében alkalmazott bírói gyakorlattal, különösen a lopás esetében – amely ráadásul a rablás egyik része –, ugyanis az új Btk. 370. §²⁹ által szabályozott bűncselekmény is azonnali dologszerzésre irányul, mégis megállapítható folytatólagosan. Az Összefoglaló Jelentés szerint nincs is elvi akadálya a rablás büntetének folytatólagos egységben történő megállapítására, azonban az „azonos sértett” meghatározása körül fölmerültek problémák. A fővárosi gyakorlat az azonos sértett fogalmát a pénzügyre korlátozta, így figyel-

men kívül hagyta a kényszer, illetve a fenyegetés sértettjeit, akik különböző természetes személyek voltak.³⁰ A Legfelsőbb Bíróság e felfogást bírálva kimondta, hogy amikor az elkövetők több, térben és időben elkülönülő elkövetési magatartással, különböző időpontokban véghezvitt cselekményei ugyanazon személy vagyoni jogát sértik, de az erőszakot különböző természetes személyeken alkalmazzák, többrendbeli rablás valósul meg, méghozzá az elkövetési magatartások számához igazodóan.³¹

Az új Btk. kommentárja a folytatólagosság körében a 43. BK vélemény I-II. bekezdéseinek szövegét hozza,³² hozzátéve, hogy a kialakított bírói gyakorlat a halmozat tekintetében azt a megoldást követi, hogy a bűncselekmény sértette az a személy lesz, aki az akaratot bénító erőszak elszenvetője, illetve aki a minősített fenyegetés hatása alatt áll.³³

3. Javaslatok

A fent leírtakból igen jól kitűnik, hogy nincs megnyugtató, egységes álláspont a rablás rendbelisége és a folytatólagos egység megítélése tekintetében. A leginkább összefoglaló jellegű dokumentum az Összefoglaló Jelentés, azonban ez is 2002-ből való, tehát nem tekinthető kifejezetten frissnek. Gyakorlati jellegű, alapos elemzések ugyan napvilágot láttak azóta – legutóbb 2011-ben³⁴ – azonban ezek a tudomány terrénumán belül maradtak. Mindezt tetézi, hogy 2012-ben hatályba lépett az új Btk., azonban a probléma ennek ellenére továbbra is fennáll. Úgy tűnik, hogy a jogalkalmazás síri hallgatásba burkolódik, pedig csupán idő kérdése, hogy elengedhetlenné vájon az állásfoglalás és a gyakorlat egységes mederbe terelése.

Jelen cikk írója az ellentmondások feloldásának és az egységes gyakorlat megteremtésének leginkább célravezető módját egy jogegységi eljárás lefolytatásában látja. Javasolja továbbá a sértett és a passzív alany fogalmának megfelelő használatát, amely jogtudományi szinten nyújthat komoly segítséget a rablás rendbeliségével kapcsolatos probléma kezeléséhez. ■

³⁰ Összefoglaló Jelentés 11.

³¹ A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bf. I. 2166/2001/12.

³² „I. A vagyoni jogokat sértő bűncselekmények – az egyéb alanyi és tárgyi feltételek fennállása esetén – általában akkor tartoznak a folytatólagosság törvényi egységébe, ha az elkövető a több cselekményt ugyanannak a természetes személynek a sérelmére vagy az önálló jogképességgel rendelkező azonos jogi személynek az ugyanazon vagy különböző gazdasági egységei sérelmére valósítja meg.

II. Az azonos vagy különböző sértettet érintő vagyoni jogokat sértő vagy veszélyeztető bűncselekmények esetében az elkövető tudatától független tárgyi tényezőknek van meghatározó jelentősége annak eldöntése szempontjából, hogy a folytatólagosság tárgyi feltétele megvalósult-e, vagy a bűnhalmazat megállapításának van-e helye.”

³³ Vaskúti: i. m. 22.

³⁴ Grósz: i. m.

²⁶ A régi Btk. Kommentár szerint a rablás esetében a jogalkotó két önálló bűncselekményt vont össze ebbe a tényállásba: lopást és kényszerítést (régii Btk. Kommentár 1401.; ezzel azonos megfogalmazásért lásd: Deák Zoltán – Faragó Éva: *Egy sértet a vagyoni elleni erőszakos bűncselekmények problematikájából*. Ügyészek lapja, 16. évfolyam, 1. szám, 2009., 38.) A hatályos kódex kommentárja ezt a szövegfordulatot már nem tartalmazza.

²⁷ Vaskúti: i. m. 7.

²⁸ Deák: i. m. 622.

²⁹ Régi Btk. 316. §

Irodalom

A Büntető Törvénykönyv magyarázata. Szerk.: DR. VARGA Zoltán. CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2009. (a hatályon kívül helyezett, régi Btk. magyarázata)

DR. CSÁK Zsolt: A vagyoni elleni bűncselekmények (XXXVI. Fejezet). In: *Új Btk. kommentár. 7. kötet, Különös Rész.* (Főszerk.: Dr. POLT Péter) Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2014.

DEÁK Zoltán: *A rablás rendbelisége a bírói gyakorlat (görbe) tükrében.* Magyar Jog. 52. évfolyam, 10. szám, 2010. 618–622.

DEÁK Zoltán – FARAGÓ Éva: *Egy szelet a vagyoni elleni erőszakos bűncselekmények problematikájából.* Ügyészek lapja, 16. évfolyam, 1. szám, 2009., 37–42.

GRÓSZ Anita: *A rablás rendbeliségének megítélése a bírósági gyakorlatra is tekintettel.* Ügyészek lapja. 18. évfolyam, 5. szám, 2011., 17–23.

KOLOSVÁRY Bálint: A dologi jog általános tanai. In: *Magyar Magánjog.* (Szerk.: Szladits Károly) Grill Károly Könyvkiadóvállalata, Budapest, 1942.

DR. VASKÚTI András: A vagyoni elleni erőszakos bűncselekmények (XXXV. Fejezet). In: *Új Btk. kommentár. 7. kötet, Különös Rész.* (Főszerk.: Dr. POLT Péter) Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2014.

Felhasznált jogszabályok

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (hatályon kívül helyezve)

Felhasznált kúriai (legfelsőbb bírósági), illetve a legfőbb ügyészségi dokumentumok

BF. 302/2002. Összefoglaló Jelentés a rablás büntettségének minősített esetei miatt indított ügyekben folytatott vádképviseleti tevékenység vizsgálatáról. Készítette: DR. ÉTTIGNÉ DR. RUMPLER Gertrúd

43. BK vélemény

Felhasznált bírósági határozatok

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bf. I. 2166/2001/12.

BH 1984. 391.

BH 1992. 563.

BH 1995. 324.

BH 1996. 352.

BH 1996. 244.

BH 1999. 148.

BH 2001. 458.

BÜNTETŐJOG II. – KÜLÖNÖS RÉSZ

Harmadik, hatályosított kiadás

SZERZŐK: Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál

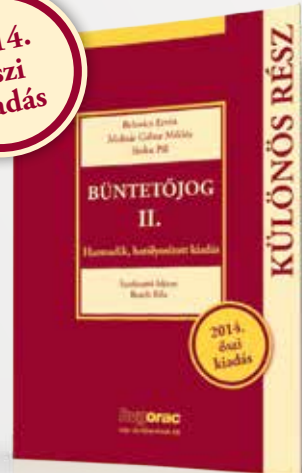
SZERKESZTŐ-LEKTOR: Busch Béla

A 2012. évi C. törvény, tehát az új Büntető Törvénykönyv elfogadását követően immár harmadik alkalommal jelenik meg a Különös Rész tényállásait átfogóan elemző szakkönyv. Az aktualizált kiadás átvezeti a Btk. módosításait, elemzi a kódexbe bekerült új tényállásokat és az ítélkezési gyakorlat fejleményeit, valamint figyelemmel van az új Ptk. hatálybalépése okán jelentősen átalakult civilisztika és az ahhoz kapcsolódó szabályrendszer büntetőjogra kiható változásaira is.

A tényállások bemutatása továbbra is a megszokott módon történik. A szerzők nem csupán az egyes bűncselekmények dogmatikai elemzésének és joggyakorlatának a bemutatására töreksenek, hanem ismertetik azok szabályozásának történeti előzményeit, a hatályos rendelkezések alkotmányos alapjait, a kapcsolódó joggyakorlat meghatározó döntéseit és megjelölik az idetartozó jogirodalom jelentősebb eredményeit is.

A változatlan szerzői csapatból ketten a Legfőbb Ügyészség vezető munkatársai (egyikük tanszékvezető egyetemi tanár), a harmadik szerző a Kúria büntetőbírája, a kötet szerkesztő-lektora pedig habilitált egyetemi docens. Valamennyien a büntetőjog tudományának jeles képviselői, akik több évtizede folytatnak oktatói tevékenységet a hazai jogi karokon.

2014.
ősz
kiadás

Ára: 12 000 Ft

A *Büntetőjog I. – Általános Rész* című kötet együttes vásárlása esetén: 20 000 Ft

WEBES MEGRENDELÉS
-5%

HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 1037 Budapest, Montevideo utca 14.

Fax: (36-1) 349-7600 • Telefon: (36-1) 340-2304 • info@hvgorac.hu

www.hvgorac.hu www.ujbtk.hu